

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknak és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából és támlappal együtt 3 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többesori hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Börmentellen levelek csak ismert kéztől fagadtak el.

Márczius 15.

Jövel reménységnek rügyfakasztó, madárdalos ideje, te szép, te kedves tavasz! Téged vár a szegény, akinek fogytán van a fája, a kenyere, akinek szorgos keze dologra vár, mely elkövetkezik, mikor fölpezdül a határ.

Reménységiünk szép tavaszára nem az időszak jelentősége szerint várunk mi, akik a szívek vágyainak, a föléledő akaratnak vagyunk megszólaltatói, hiszen fagyos, dermesztő tél borítja el a közélet időszakát, oly mozdulatlan álm nyomja el a magyar hazafiságot, mintha már-már azt kellene hinnünk, hogy az újraébredés tavasza többé be sem következik.

Most egy éve örömmámorban ünnepelte városunk kicsinyje, nagyja az 1848. évi márczius 15-ikének ötven éves évfordulóját.

Oly felemelő visszaemlékeznünk e szép, e magasztos nemzeti ünnepünkre.

Ma is megünnepeltük a szabadság, egyenlőség, testvériség eme nagy napjának, márczius idusának évfordulóját. Köszönet érte a polgári olvasó-egylet vezetőségének, kik a szép ünnepélyt rendezték.

De hol maradt az az öröm, hol maradt az a lelkesedés, mely most egy éve fennen lobogtatva a háromszíni lobogót, szent fogadásra buzdított mindmegannyiunkat, hogy e napot mindvégig megünnepeljük, hogy e szép nap dicső emlékét örök időkre becsepegtetjük a késő unokák szívébe?

Bizony hazafias aggodalom fog el bennünket a nemzeti ünneplés illeten megcsappanásán.

Avagy a vásári zaj képes legyen bennünk a legszentebb hazafias lelkesedés hangját már-már elhallgattatni! Megdőbbenve tapasztaltuk a mai

ünnepély iránt tanusított érdeketlenséget. Pedig a rendezőseget semmi mulasztás nem terheli, a hiba nem ott, de bennünk, az ellapult, elposványosodott közérületben található.

Jövel reménységnek rügyfakasztó szép tavasza! Keltsd új életre polgáraink szívében az elfásult, megdermedt hazafias érzést. Gyujtsd meg üdítő fényeddél a szabadság, egyenlőség és testvériség világító szövetségét!

Városunk földtani alakulásai.

Több ízben forgott olvasóink előtt Szilágy-Somlyó város képviselő testületének egy ártézi kut létesítését ki-mondó határozatának tárgyalása kapcsán azon kérdés, hogy lehetséges lesz-e városunkban az ártézi kut furása.

Mint olvasóink előtt már ismeretes, városunkban annak földtani alakulásai miatt kizártnak tekinthető az ártézi kut furása.

Nem lesz tehát érdektelen, ha dr. Pálffy Mór jeles geologusnak, a m. kir. földtani intézet igazgatóságához e tárgyra vonatkozó jelentését egész terjedelmében közöljük, amint következik:

Tekintetes igazgatóság!

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának 1898. szeptember hó 20-án kelt 56813/V.2. számú magas rendelete értelmében a Szilágy-Somlyó városában lemélyesztendő ártézi kut ügyében a m. kir. földtani intézet korábbi részletes fölvételei, valamint a helyszínén tett tapasztalataim alapján az alábbiakban bátorodom jelentésemet megtenni:

Szilágy-Somlyó város nagyrészen a Krasna folyó jobb, kis részben t. i. dél-

keleti végső utcáin a bal bartján fekszik, a tenger színe felett 231 m. magasan. A várostól északra, közvetlen az utolsó házaktól meredeken emelkedik fel a somlyói Magura hegy és a várostól délre és délnyugatra a 324 m. magas Pupos és a 345 m. magas Szent-hegy, melyeknek anyagát kristályos pala képezi. Az eredetileg egy hegytömeget képező kristályos palaszívet a Krasna folyó ketté vágta s annak délnyugati részéből lemet-szette a kisebb tömegű Pupos és Szent-hegyet, miket a nagyfalusi út mellet le-folyó Fenékpatak különített újra el egymástól. A sziget-hegység oldalaira települve találjuk a mediterrán s erre a pontusi tengerképződményeit, míg a Krasna folyó árterén vastag homokos alluvium van. Mellékesen megjegyzem még, hogy Sz.-Somlyótól délkeletre a hegyek alján még diluvális lerakódások is vannak, de ezeknek a város hidrologiai viszonyaira befolyásuk nincsen.

A mediterrán rétegek különösen a somlyói Magura keleti részén a Gangos és Örhégyek környékén tanulmányozhatók jól, hol lithoshamniumos mészkőből, meszes homokkőből és homokból állanak. Az erre letelepült pontusi rétegeket pedig agyag, homok és vályag váltakozó rétegei képezik.

Attérve most már a vidék hidrologiai viszonyaira, a következőket figyelhettem meg. A város forrásokban igen szegény s még a kristályos palából álló Magura hegyen sincsen egy jobbacska forrás. Ezzel ellentétben azonban a város vízviszonyai határozottan kedvezőeknek mondhatók. A város összes kutjai a Krasna folyó alluviumába vannak mélyesztve, de vizük a folyóval összeköttetésben nincsen, miután a kutak víztükre a megfigyelt esetek mindenikében a folyóvíz színénél sokkal magassabban áll. Sőt a kutak feneke talán egy esetben sincs a Krasna folyó szintjéig lemélyesztve.

Daczára ennek, a kutak vize állandónak mondható, mert a hosszú szárazság után sincs egy sem elapadva, sőt a mint a Krasna folyó balpartján néhány kő-kutnál találtam, egészen csordultig tele van. Hogy a városháza környékén levő kutakban a vízszíne mélyen van, azt a hely magasabb volta magyarázza meg. A kutak legtöbbszörének ize bár kissé lág,

de élvezhető jó víz s csupán egyeseken, miknek környezete a tisztaság terén több kívánni valót mutat, érezhetni a szerves anyagok bomlási terményeit, különösen salétromost ize.

Ami pedig egy ártézi kut lemélyesztésének lehetséges voltát illeti, arra véleményem a következő. Miután kétségtelen, hogy a Krasna folyó jobb és balpartján emelkedő kristályos palahelyek eredetileg egy hegytömeget képeztek s csak a Krasna folyó különítette azokat szét, világos, hogy ezek folytatása azon alluvium alatt is, min a város nagyobb része fekszik, megvan s egy lemélyesztett turás azt nem nagy mélységre (kb. 20—30 m.) megtalálna.

Ismerve azonban a kristályos pala sajátosságait, a benne való furást ajánlani nem lehet. A város délkeleti végén, a Kossuth-utcának kb. közép részén azonban megvannak a feltételek arra, hogy mintegy 80—100 m. mélységben valószínűleg felszökő vizet lehessen találni, mert átfurva az e vidéken kevésbé víztartó pontusi rétegeket, a mediterrán emelet jó vízgyűjtő rétegeiből valószínűleg fel-szálló vizet lehetne nyerni.

Tekintve azonban, hogy ez a hely már a város középpontjától nagyobb távolságra fekszik, de tekintve legfőként azt, hogy a város elég bő és jó ivóvízzel rendelkezik, e fényűzésnek mondható furást részéről nem ajánlhatom.

Miután azonban a város területén létező közutak eléggé elhanyagolt állapotban vannak, az ártézi kut furása helyett inkább azt ajánlanám, hogy a város különböző pontjain több helyen furának le széles átmérőjű csővel az alluviumba, nagyobb mélységig (esetleg egészen a kristályos paláig) s e nagyobb mélységből nyert tiszta vizet szivattyúkkal hoznák a felszínre.

Az ily széles csővel való furás által a felső talajnak esetleg fertőzött vize a cső fala által el lenne rekesztve a kut vizétől s csak az alsó rétegek tisztább vize kerülne a kutba.

Ezek után mely tiszteletem kifejezésével vagyok a tekintetes igazgatóság-nak Budapesten, 1898. október hó 8-án. Alázatos szolgálja: Dr. Pálffy Mór s. k., kir. s. geologus.

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája.

Márczius 15.

Hű szíveinkben pislogó világod
Lobbantsd ma lángra, hű emlékezet!
Borítsa fénybe az egész világot
Mint nap, midőn déllőre érkezett.
Hasson le fényed sirok éjjelébe,
Hevitse át a porló csontokat,
S mint végítélet harsongó zenéje
Támassza fel a régen holtakat!

Aztán beszélj! De mint az ég viharja,
Hogy szódra megrezegjen a világ,
S a sirlakó, midőn dörögni hallja,
Büszkén emelje föl szemét terád!
Zengjen szavad, mint ősidők zürében
Az Alkotó első „Legyen!” szava,
Hogy újraéljen nemzetünk szívében
A megváltó szabadság korszaka.

Oh szent szabadság! Éltesd világunk!
Legszébb sugár az Urnak lelkiből,
Tied e nap s mi álmélkodva állunk,
Látván, hogyan teremtsz a semmiből;
Mint oszlik el a századok vak éje,
Ha megszuhintod őgi szárnyadat,

S a szolgaság átoksujtotta népe
Mint tépi szét a nyüzgő láncokat.

Vak éj borult az elnyomott hazára,
Gyász ülte meg a honfi kebleket;
A gondolat merészröptű sasára
Önkény rakott sebő bilincseket,
S kit ezer év szilaj hullámvérése
Megtépe csak, de meg nem ingatott;
Az árva hon s borongó nemzedéke
Némán viselte a gyalázatot.

De napnyugtáról csillag fénye rezdül!
S nyomában kél, Szabadság, szent napod;
Izzó tüzed a földgolyón keresztül
Söpör, mintha vetésbe láng csapott.
Trónok enyésznek, mint földinduláskor
A völgybe omló büszke sziklabércz,
S mi csak szennyes salakját hányta máskor,
A nép szívében forr a tiszta ércz.

Lángzó szerelmed eltiport szabadság,
Világok lelke, éltető napunk.
Egy villanásod, s porba hull a nagyság,
Kinek imént még trónokat rakunk.
S foszlányiból a megmaradt jogoknak,
A népszabadság szent zászlója lön
S mint hogyha ég s föld együtt hábo-
rognak, Milliók riongnak egyetéreazon.

Kiről beszéljek? Rólad tán, az égnek
Földünkre szállott fényes csillaga?

Kinek minden dalod égő szövétnek
S jobban hevite, mint a nap maga;
Ki, mig zilált hajával a viharban
Állott magára hagyva nemzedet:
— Mint vészharangot ésbontó zsvajban —
Véres kezekkel lantod pengeted.

Vagy tán neved varázsíról beszéljen
Lantom, egetostromló óriás?
Kinek szavad a büszke nép szívében
Zugó folyamnál mélyebb medret ás;
És sikra száll a hon örege, ifja,
Ha még egyszer üzensz, hogy menni kell,
S a hont szeretni agg szülő tanítja
Fiát, midőn mellette vérzik el.

S van-e elég virága száz tavasznak,
Babért köríteni homloktok köré
Ti névtelen félistenek? S panasznak
Kel-e szava, mert dusan öntözé
Szív-véretek e földet, hogy segítsen,
Nagygyá növelni hős erényeket?
Ily hősöket ily népnek ad csak Isten,
A kit nagyon, véghetlenül szeret!

Nagy nap, teremtés napja vagy minékünk,
S az is maradsz márczius Idusa,
Halottiból töled számítja népünk
Feltámadását! És a bösz tusa,
Mi felzugott a béke alkotásán
Vérrel keresztelő harcztérekén:
Örök dicsőségben ritkítja mását
S el nem felejtí a történelem!

Ne félj hazám! mig hőseidnek sirján
Emlékezet világát égeted!
Véres napunk enyésző estipirján
Egy szebb jövő reménye ingeteg.
Ha jönne vész s a végítélet átka
Süvöltne át a hon határain:
A néma sir lakóit elbocsátja
S ott lesznek ők a jognak harczain!

És újra él Kossuth s Petőfi lelke,
Mert eszme már s nem név e szó nekünk,
S a gondolat szabad röptének kelte
Tettekre hívó lelki ünnepünk.
S sajjó szívünk a mult idők sebére
Habár felejtésből fátyolt takar:
De esküszünk nagy őseink nevére,
Hogy e földön nem lesz rab a magyar!

És szent marad s örökre áldva tölünk
Ti hős apák dicső emléketek,
S a küzdelem során ha majd kidőlünk,
Uj sarjakat hajt drága véretek;
S a meddig egy magyar lesz a világon,
Büszkén tekint tirátok vissza majd,
Ha, a miért vértettetek csatákon:
Világsszabadság! törzsököd kihajt!

Szalay Károly.

Felhívás

az Erdélyi nép- és tájrajzi kiállítás és Kárpát-Muzeum érdekében.

Magasztos nemzeti ünnepre készül a haza és kiváltképen erdélyi része. Erdély legdicsebb fiának, Mátyás királynak, remek ércszobrot emel Kolozsvár főterén, kegyelems emlékéül a dicső multnak, lelkesítő zálogául a méltó jövőnek.

Pár lépésnyire attól a helytől, hol az érczalak díszleni fog, ódon omladozó ház áll, melyben ötödfélszáz évvel ezelőtt testet öltött a nemzeti génusz: itt született Mátyás, az igazságos.

A nemzeti szellemnek egyik hű őre, tevékeny apóloja: az „Erdélyi Kárpát Egyesület” a nemzeti génusz élő fenn tartójának, örök forrásának, a népleleknek pantheonjává akarja tenni dicsőségünk eme bölcsőjét, Mátyásnak kegyelet megszentelte szülőházát.

Oltárt akar itt emelni a nemzeti hagyománynak, szentélyt az őseinktől ránk maradt legdrágább szellemi örökségnek, templomot a nemzet ősi jellegének a rohanó enyészet elől az utolsó órában megmentendő ereklyéi számára. Ide kívánja gyűjteni népünk eredeti mit voltának, ősi kultúrájának fogyó maradványait, enyésző nyomait tűnő emlékeit, melyek úgy halványulnak az általános emberi civilizáció előtt, mint a hold a nap előtt. Az átalakulás természetes folyamatát, a haladást nem lehet megakasztani. De épen a czéltudatos haladás, a szerves alakítás, a nemzeti élet jövője, önismeret, mint a tökéletesedés alapföltétele, számára kötelességünk megfigyelni, megmenteni, felélesztetni, érvényesíteni azt, a mi tulajdonképpen nemzetté teszi nemzetünket: népünk testi-lelki sajátosságait, jellegzetes életjelenségeit, gondolkodás és cselekvésmódját, nyelvhagyományait, hiedelmait, szokásait, hagyományos alakú, czélú és kezelési használati és díszítési tárgyait, stb., s a legsürgősebben talán épen ez utóbbiakat, melyek a legrohamosabban enyésznek, úgy szólván nyom nélkül elvesznek.

Ezeket akarja az E. K. E. Erdélyre nézve egy erdélyi néprajzi gyűjteményben összeállítani és ezt a páratlanul érdekes néprajzi képet a legillőbb keretbe: Erdély gyönyörű tájrajzi ábrázolásai közé foglalni. És ez erdélyi nép- és tájrajzi muzeum legméltóbb hajlékául a kolozsvári Mátyás-házat szelmele ki. Így ismét kincses lesz Kolozsvár, a nemzeti hagyományok drága kincseinek letéteményese, birtokosa.

És Kolozsvár szab. kir. város nemes közönsége, megértvén a nemzeti kultúrátörténelem intő szövegét, méltányolván az ügy fontos és sürgős voltát, 1899. január hó 3-án, magához és Mátyási szelleméhez méltóan elhatározta, hogy teljesíti az E. K. E. kérését: restauráltatja és az erdélyi nép- és tájrajzi muzeum czéljaira berendezi és fentartja Mátyás szülő házát.

Van tehát illetékes gyűjtő, avatott őrző, lesz méltó hajlék, biztos mentővár a nemzeti hagyományok kincsei számára.

Közügyeink intézőin, kulturánk vezetőin, Erdély lakosságán áll immár méltóan megtölteni a Mátyás-ház csarnokait, Erdély minden vidékére kiterjedő rendszeres, általános, lehetőleg kimerítő gyűjtéssel mielőbb megteremteni Erdély legnemzetibb, legdemokratikusabb, legáltalánosabb érdekű művelődési intézményét: az erdélyi nép- és tájrajzi muzeumot.

Egyesüljünk a magasztos feladatra, a nagy nemzeti munkára. Egyesüljünk nyelv és faj, rang és osztály külömbőség nélkül. Hisz mindnyájunk édes anyja e drága hon! Nem csak az erdő fája, a mező virága, hanem az itt élő nép is e föld terméke. Állítsuk egymás mellé népeink életjelenségeit, lelkének alkotásait, és látni fogjuk, menyit az érintkezés a kölcsönhatás, a rokon vonás; látni fogjuk, hogy több van, a mi egyesít, mint a mi elválaszt egymástól; hogy a hazai népek igazi ideáljai tulajdonképpen és lényeg szerint közősek. És a néprajzi muzeum a békének, az egyetértésnek, a népek testvéri szeretetének szentélye lesz a mint Erdély minden temploma volt a vallási türelemnek, a fajok testvéries együttérzésének.

De a tudomány érdeke is elengedhetetlenül megköveteli e hazarész minden népelemének kellő képviselését a néprajzi muzeumban. Az egybevetés megmagyarázza, megérteti az összehasonlítottakat, a részek kiegészítik, megvilágosítják egymást, az egyes vonásokból kialakul Erdélynek világos néprajzi képe, nyilvánvaló lesz az összefüggés, az okozati viszony, a hely- és időbeli vonatkozás, világosság derül népeink ősi multjának homályába.

Teremtsünk önálló táj- és néprajzi

muzeumot, hiszen Mikó Imre gr. nagy munkája, az Erdélyi Muzeum főképen Erdély természetének jelenségeit, történelmének emlékeit van hivatva egyesíteni. Alkossunk új művelődési intézményt, mely népeink természetrajzának, családi, házi történetének tárháza legyen. Erdély népét akarjuk bemutatni, természetes környezetében, milieujében: szemléltetve azt a földet is, mely szülte és alakította Erdély néprajzát Erdély földrajza keretében.

A nagy nemzeti munkában részt vehet mindenki — sőt az eredmény alap föltétele, hogy mindenki részt vegyen, mint adakozó, gyűjtő, feldolgozó. Ur és paraszt, gazdag és szegény, városi és falusi egyaránt közreműködhetik a nagykeretű alkotásban. Jobbadán éppen a szegényebbeknél, az egyszerű életű falusi népénél vannak, vagy voltak használatban azok a tárgyak, melyeknek alig van anyagi értékük, de melyek néprajzilag a legbecsebbek, mint a primitív népies műveltség jellemzői, vagy az eredeti ősi kultúra maradványai.

Egyes honfitársaink birtokában Erdélyre vonatkozó mennyi könyv és kép van, az erdélyi házi és népipar mennyi terméke, a népiélet használatban levő, vagy volt tárgya, melyeknek így magukban alig van értékük, melyek végre is elkallódnak. Aldozatba sem kerül, hogy felajánlják ezeket az Erdélyi Kárpát-Muzeumnak, hol a maguk összességében kincseket fognak érni.

Az olyan néprajzilag jelentős tárgyat pedig, melyet a tulajdonos el nem ajánlkozhat, kérjük, engedje át az intézetnek letétül, vagy rövidebb időre kölcsönképen.

Az E. K. E. ugyanis, hogy időleges alkalmi rendezéssel méltó részt vegyen a Mátyás-szobor leleplezése ünnepélyeinek sorozatában, általános erdélyi nép- és tájrajzi kiállítást rendez a f. év őszén, Kolozsvárt, Mátyás király születési házában.

Czélja ezzel egyuttal áttekintést szerezni, szemlélt tartani Erdély néprajzi gyűjteményei és anyaga fölött; hatásos csoportosításokban bemutatni azokat a nagyérdékű tárgyakat is, melyeket nem szerezhet meg örökre muzeuma számára; minél előbb szemléletesen feltüntetni Erdély néprajzának roppant gazdaságát és változatosságát; egyszerre élénk és általános érdeklődést kelteni a honi ethnographia iránt. Reméli, hogy a magasztos nemzeti ünnep fokozott lelkesedése meg fogja könnyíteni a kiállítás és muzeum anyagi eszközeinek előteremtését és arra fogja buzdítani a hazafiakat, hogy néprajzi érdekű tárgyaikat végleg engedjék át a Kárpát-Muzeumnak.

Az E. K. E. és néprajzi osztályának vezetősége ünnepélyesen igéri, hogy hű sáfárja, a tudomány és a nemzeti kultúra javára gyümölcsöztetője lesz a rábizott népiéleti kincseknek, illetőleg az ideiglenesen átengedetteteket sértetlenül visszaszolgáltatja a tulajdonosoknak.

A kiállításra, vagy a muzeumba szánt kisebb tárgyak egyenesen az E. K. E. főtitkári hivatalába (Kolozsvárt, Jókai-utca 11.) küldendők.

Minden tárgynál pontosan feljegyzendő annak népies neve és rendeltetése, készítésének és használatának helye, a tulajdonos, vagy ajándékozó s a gyűjtő neve. A mely jelentősebb tárgy természetben nem szerezhető meg, vagy nem szállítható, annak a modelljét, fényképét, vagy rajzát kérjük a muzeum számára.

A népiéleti tárgyak gyűjtésénél egyuttal figyelem fordítandó a népköltés és népzene termékeire, a nép hiedelmeire, szokásaira stb., s ezek is pontosan és tájzólásilag híven összefoglalva.

A gyűjtésre vonatkozó részletesebb utasítások külön tájékoztatóban vannak összefoglalva. A kinek nincs módjában néprajzi tárgyakat ajándékozni vagy gyűjteni, pénzbeli adománnyal járuljon a nemes czél megvalósításához.

Kérő szöveget intézünk ezennel a haza és különösen Erdély lelkes hű fiaihoz és lányaihoz: segítsenek megalkotni az Erdélyi Nép- és Tájrajzi Muzeumot. Ezzel talán a Mátyás-szobornál is dicsőbb és jelentősebb emléket emelünk: emléket magának a nemzeti Génusznak, az ő saját megnyilatkozásából; emléket a nemzeti tradíciónak, népeink szellemi örökségéből; emléket a nemzeti életerő gyökérének, a népek, ennek saját lényegéből. Ezzel jelentékenyen hozzájárulunk a nemzeti lét alapjának megismeréséhez, tehát e lét biztosításához is. A legközvetlenebb nemzeti kegyelet szent kötelemét teljesítjük, midőn segítünk megmenteni az ősektől ránk maradt hagyományt, hogy a jövő többet tudjon a jelenről, mint mi tudunk a multról.

Gyűjtsük össze a népképzlet alkotásait, a népművészet és népipar műveit, hogy

realis alapot, szemléltető példatárt szerezzünk az erdélyi néplelek megismerésének, hogy egészséges szerves irányt, termékenyítő motívumokat adjunk a nemzeti kultúrának, hogy előkészítsük a nemzeti stílust, s hogy belátással és czéltudatosan irányítsa magát a népipart, megőrizvén eredeti népies zamatját és zománczát, melynek köszöni nemcsak tudományos, hanem közgazdasági értékét is.

Egyesítsük egy góczpontban Erdély tájrajzi csodáit és bájait, néprajzi érdekességeit és nevezetes sajátosságait. Ezzel nemcsak páratlanul tanulságos tudományos gyűjteményt és szertárt fogunk alkotni, hanem gyönyörködtető, lelkesítő látványosságot is, valóságos tündérpanorámát, melylyel Muzeumunk Erdélynek varázstükrre lesz.

Erdélynek nemcsak nép- és földrajzi tanulmányozásánál fog ez alapul, kinduláslul, lendítőül szolgálni, hanem mérhetetlen üdvös hatása lesz ennek az erdélyi turistaság, idegen-forgalom, közgazdaság, fürdőügy előmozdítására, a nemzeti szellem, a néptestvériség terjesztésére.

Egy monda elmélet Erdély személyesítőjének véli Tündér Ilona alakját. E Tündér Ilonának mesét megvalósító otthona kíván lenni a Kárpát-Muzeum. Kolozsvárt, 1899. január 10. Hazafias tisztelettel: József Ágost főherczeg, védő. — Az Erdélyi Kárpát-Egyesület központi választmányának nevében: Br. Feilitzsch Arthur, elnök. Radnóti Dezső, főtitkár. Az E. K. E. néprajzi bizottsága nevében: Dr. gr. Kuun Géza, a néprajzi bizottság elnöke. Dr. Szádeczky Lajos, a kiállítási bizottság elnöke. Dr. Herrmann Antal, az Erdélyi Kárpát-Egyesület néprajzi előadója.

A püspökválasztás kérdéséhez.

Zovány, 1899. márczius 11.

T. szerkesztő ur!

Van szerencsém kérni, hogy alábbi soraimat b. lapjában közzétenni szíveskedjék.

Több oldalról felszólítást nyertem az iránt, hogy a bekövetkezendő püspökválasztás ügyében értekezletet hívjak egybe.

Két okból nem siettem ezzel, egyik elhalt nagyjaink emléke iránt tartozó kegyeletünk, másik pedig az, hogy az erre vonatkozó mozgalom megindulását magasabb helyről vártam, azaz úgy gondoltam, hogy valamelyik status kurátor fog összehívni értekezletet az ügy megbeszélése iránt s azután fognak a provinciális konferenciák megtartatni. Éppen most intéztem ez iránt kérdést illetékes helyen, s én, a ki különben is minden időben teljesíteni szoktam kötelességemet, ez alkalommal is tudni fogom, mit kelljen tennem.

Méltóztassanak e soraimat az illetők megnyugtatósnak venni s türelemmel lenni addig, míg az illetékes helyről kellő választ, vagy információt fogok kapni.

Viski Pál,
ev. ref. esperes.

Krasznai események.

— Biróválasztás. —

Kraszna nagyközségben az általános tisztujtás f. hó 11-én tartatott meg Nagy Domokos járási főszolgabíró elnöklése alatt.

Egy ilyen választás mindenkor érdekes, mert a község beléletére nagyon is fontos az, hogy ki lesz annak a teje.

Kraszna nagyközségére ugyancsak fontos mozzanatot képez e nap, mert végtére megtalálta azt azzal, hogy a megtartott restauratio alkalmával Lengyel István ajánlatára egyhangú lelkesedéssel Lázár Géza földbirtokost ültette a tiszt birói székbe.

Kraszna polgársága szerencsés választást tett, mert Lázár Gézában egy tetre kész, a község előhaladásának hangyaszorgalmu férfit, midőn megtisztelte bizalmával — az azt valóban meg is érdemelte.

Hogy a község minden polgára menyire óhajtott volna ezt s méltányolja azon áldozatot, melyet Lázár Géza Kraszna községének hozott az által, hogy a birói tisztet elfogadta, mutatta ezt a polgárság hálájának spontán, önkényes megnyilatkozása.

Ugyanis a polgárság f. hó 11-én új birójának tiszteletre fényes fáklyás szerezadót adott, hol is a község polgá-

rainak öröme, a jövőbeni bizalmát Dr. Steiner Mór körorvos szép, tartalmas beszédben tolmácsolta, mire az ünnepelt biró meghatott hangon köszönte meg a polgárság eme fényes, bizalomteljes kitüntetését.

Röviden előadta ama vezéreszmét, melyet ő, mint biró és községének hű fia követni fog, hogy Kraszna községének ügyét a jövőben minél előbbre vihesse.

Adja Isten úgy legyen!

Kraszna, 1899. márczius 14.

Busmagyar.

Szinészet

Miklóssy Ilonkát, a kolozsvári nemzeti színház kiváló művésznőjét volt szerencsénk három előadásban vásosunkban láthatni és kiváló művészetét élvezni. A bájos vendégművésznő teljesen meghódította közönségünket.

Első fellépte pénteken, f. hó 11-én volt „Deborah, az üldözött zsidó hölgy” czímszerképében. A vendégművésznő szerepét nagy művészettel alakította és a közönség hálája, lelkesülése sok taps és lámpák elé hívásban nyilvánult. A félreértés folytán megcsalatott, üldözött szerencsétlen zsidó lány ecsetelését nagyobb virtuozitással már elképzelni sem lehet. Az érzelme hullámzásának ily magas ecsetelése eseményszámba megy.

Szombaton, 12-én a vendégművésznő második felléptével az általunk már rövid időn belül látott „Folt, mely tiszt” adatott. A színházban jelenlévő, nem nagy közönség méltán sajnálkozhatott a távol maradottakon, kik nem gyönyörködhetek Miklóssy Ilona játékan, a ki e szerepében oly kitűnő alakítást mutatott be, hogy a jelen voltak soká nem feledhetik el.

Vasárnap, f. hó 13-án, Miklóssy Ilona utolsó vendégfelléptével adatott: „Váljunk el”. E darabnál győződünk meg arról, hogy a kissé sikamlós vigjátékok élvezhető előadása, csakis a szereplő színésznőtől függ. A darabban helyen-helyen előforduló pikáns részleteken, oly művészi naivitással átsiklani a nélkül, hogy a francia író által előre látott hatás csorbát ne szenvedjen, igazi művészetet igényel. Ezt a feladatot a tőlünk már ez előadással búcsút vevő vendégművésznő oly remekül oldotta meg, hogy a zsufolásig telt színház közönsége véget érni nem akaró taps és lámpák elé hívással nyilvánította elragadtatását. E helyen még megjegyezzük, hogy mindhárom darabban szereplő társa, a társulat titkára és szerelmes színésze Török Dezső igyekezett parthneréhez méltó alakításokat nyújtani.

Különfélek.

— Márczius 15-ikének évfordulóját városunk közönsége ez alkalommal is megünnepelte. Az ünnepélyt a polgári Olvasókör rendezte. Sajnos, hogy a mindennapi életszükségleteinek kényszerítő hatása az ünnepély látogatottságára bénítólag hatott. Az ünnepély Veverán József olvasóköri elnök nagyhatásu megnyitó beszédével vette kezdetét. Utánna a műkedvelő zenecgyelet a Hymnust adta elő teljes zenekarral. Azután Molnár Marika szavalta el kellemes hangjával a „Kossuth Lajos” című alkalmi költeményt. Majd Körössy Endre rom. kath. segédlelkész tartotta meg az egész hallgatóság figyelmét lekötő alkalmi beszédét, melyet lapunk következő számában fogunk közölni. A beszéd végezte után Szentkirályi Albert állami elemi isk. tanító szavalta Petőfi Sándor „Talpra magyar”-ját. Végezetül a műkedvelő zenecgyelet teljes zenekarral a „Szózatot” adta elő, melynek elhangzása után Veverán József az ünnepélyt befejezettnek jelentette ki. Az ünnepélyt este 7 órakor a város általános kivilágítása és az önk. tűzoltó-gyület lámpáival való fáklyásmenet zárta be, mely a Bem téren hozta össze a közönséget, hol aztán Körössy Endre rk. káplán tartott beszédet a közönséghez. Este a színházban Fekete Miksa színtársulata „Petőfi Sándor élete és halála” című alkalmi darabot adta elő.

— Diszpolgári oklevél. Bárá Fehérváry Géza m. kir. honvédelmi minisztert Zilah város képviselő testülete a város diszpolgárává választotta. Az erről szóló diszpolgári oklevelet báró Diószeghy Zsigmond városi főjegyző, helyettes polgármester vezetése alatt felment s külön kihallgatáson fogadott küldöttséget f. hó 10-ik napján adta át a miniszternek.

— Mozgalmas napok várnak e héten Szilágy-Somlyó város közönségére. A márczius 15-iki nagy nemzeti ünnep után

pénteken mindjárt a függetlenségi párt tartja meg nagy gyűlését a színháznál. Hol a párt végrehajtó bizottsága beszámol eljárásáról és Ugron Gábor képviselővé felléptetése fog a nagy gyűlés által szankcionáltatni. Vasárnap pedig Ugron Gábort készülnek nagy dísszel fogadni, ki is vasárnap délután fogja a kerület választói előtt programbeszédét elmondani. A programbeszéd megtartása a délelőtti órákra volt tervezve, minthogy azonban akkorra van kitűzve a Krasznamegyei takarékpénztár részvénytársaságnak évi rendes közgyűlése, a programbeszéd megtartását a délutáni órákra kellett tenni.

— **Püspökvalasztás.** A Szász Domokos halálával megüresedett erdélyi ev. ref. egyházkerületi püspökség betöltésére választási napul báró Bánffy Dezső egyházkerületi főgondnok f. évi április hó 18-ik napját tűzte ki. E magas egyházi méltóságra dr. Bartók György egyházkerületi főjegyzőt, Bartha Lajos vajda-hunyadi egyházmegyei esperest és Szász Gerő kolozsvári esperest, a közelebről lemondott gyári. ker. főjegyzőt emlegetik. A püspökvalasztás napjának kitűzését csak az őszi hónapokra várták s így a választás kitűzése a pártokat annyira készületlenül találta, hogy most még egyáltalán nem lehet tudni, hogy a sok jelölt közül ki nek zászlója alá fog tömörülni az egyházkerület többsége.

— **Gyászhir.** Sztankay István szilágy-somlyói vasutállomási főnök f. hó 10-én meghalt. A közszereketnek örvendett pontos, szorgalmas vasuti tisztviselőt f. hó 11-én nagy résztvevő közönség kísérte örök nyugalomra. Az élte legszebb korában elhunyt család fő özvegyet és hat apró árva hagyott hátra. Családja következő gyászjelentést bocsátotta ki: „Aldóítottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb férj, önfeledő édes apa, szerető testvér, vő és rokon Sztankay István m. á. v. állomásfőnök f. hó 10-én reggel 5 órakor, élete 38-ik és boldog házassága 15-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemeit folyó hó 11-én délután fél 2 órakor fogjuk a rom. kath. anyaszentegyház szertartása szerint az anyaföldnek átadni; az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 13-án (hétfőn) d. e. 9 órakor lesz a rk. plébánia templomban. Mindkét végítettség tétellel az elhunyt rokonait és barátait szomorúan meghívjuk. Adj Uram örök világosságot neki! Szilágy-Somlyó, 1899. márczius 10. Özv. Sztankay Istvánné Stiasny Irma, a megboldogult neje. Béla, Vanda, Mirza, Pista, Zoltán és August, a megboldogult gyermekei. Sztankay Tivadar, Jenő, Béla és Gusztáv, a megboldogult testvérei. Brauer Gusztáv, a megboldogult nagybátyja. Stiasny Nándor, ny. m. á. v. főellenőr és neje Gyimesi Szatmári Julianna, mint a megboldogult apósa és anyósa, valamint ezek gyermekei. Valamint az elhunyt számos rokonai.”

— **Ifjúsági előadás.** A szilágy-somlyói állami felső leányiskola fáradságtalan igazgatónöje Városhy Malvin, az iskola növendékeivel vasárnap, a műkedvelő zenekar közreműködésével ifjúsági előadást rendez. Az előadás tiszta jövedelme a felső leányiskola könyvtára megalapítására fog fordíttatni. Már magában e nemese cél elég indok arra, hogy a nagyon érdekesnek ígérkező előadásra előre is felhívjuk olvasóink figyelmét. Az ilyen előadások rendszerint telt házat szoktak összehozni, mert a szereplő zsenge ifjúság családjához tartozók s ismerőseik ugyan csak megszokták tölteni a nézőteret.

— **Szőlő fásoltási tanfolyamot** tart a szőlészeti felügyelő a április hó 4. és 6-ik napján a szilágy-somlyói Pokrócz-hegy dűlőn levő állami szőlőtelepen; — 7. és 8-én pedig a tasnádi Zölcz nevű állami szőlőtelepen. Ezen oltási tanfolyam célja, hogy különösen a munkásokat a szőlő fásoltásban, ennek eliskolázásában és egész évi kezelésében kiképezze. A tanfolyamon egy jó éles oltókéssel el látva, mindenki részt vehet; 1 frt 20 kr-ért egy oltókést a szőlőtelepen is kaphat. Akik a 3 napig tartó tanfolyam alatt ügyességük és szorgalmuk által a szőlő fásoltást, ennek eliskolázását és kezelését elsajátítják, erről bizonyítványt kapnak. Az állami telepeken csakis ily bizonyítvánnyal ellátott munkások foglalkoztatást nyerni. A szőlészeti felügyelő kéri a szőlőbirtokosokat, községi előljáró, lelkész és tanító urakat, hogy minél több munkást küldjenek el ezen oltási tanfolyamra.

— **Jutalomjáték.** Szombaton, f. hó 18-án Török Dezső jutalomjátékául „Czigány népszínmű adatik, a mely darabban a jutalmazandó egy hegedű solot játszik. Ez előadásra felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Megfulladt két kis gyermek** a Magurában, kiknek szegény szülei a pénteki vásáron el voltak foglalva s a gyerme-

keket egy kis vinczellér szobácskába bezárva, magukra hagyták. A gyermekek az ágyban összebujva találtattak, hol a meggyulladt párna tollának fojlódó füstje ölte meg szegényeket.

— **Szőlészeti felügyelő.** Egy éve mult annak, hogy vármegyénk Szilágy-Somlyó székhelyi — egy új állami hivatal — szőlészeti és borászati felügyelőséget kapott. Szüksége is volt megyénknek ezen hivatalra, mert a szőlő felújításra talán sehol sincs oly nagy hajlandóság, mint megyénkbe van; amit élénken bizonyít az is, hogy ez ideig 474 szőlőbirtokos kért szőlője felújítására a Magyar Agrár és Járadek banktól kölcsönt. Eddig csak ideiglenesen volt betöltve ezen hivatal. E hó 9-én fejezte be a hivatal átvételét Csizsár Zsigmond m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, akit a földmívelésügyi miniszter állandó jelleggel helyezett ide. A szőlőbirtokosoknak érdekében áll, hogy ismerjék ezen hivatal célját, mert hiszen főként az ő érdekük előmozdítására van létesítve. A szőlészeti felügyelő a földmívelésügyi minisztérium közege. Feladata: minden lehető módon a szőlők felújításának ügyét előre vinni. E végből szakelőadásokat tart; a szőlőbirtokosoknak, akik ez iránt levélben, vagy személyesen megkeresik, a szőlőmívelést és borászatot érdeklő minden kérdésben tanácsot és felvilágosítást ad; az állam által felállítandó szőlőtelepek, szakiskolák és egyéb állami intézményekre nézve a minisztériumnak javaslatot tesz s azok ügyét vezeti. A községek és magánosoknak az állam által való anyagi segélyezésére nézve, s általában minden felmerült szak kérdésben véleményt ad. A szőlők s különösen az agrár szőlőkölcsön felújított szőlők sikerének biztosítása is egyik főfeladatát képezi. Értesítéseink alapján, bizalommal fordulhatnak a szőlőbirtokosok a szőlészeti érdeklő minden kérdésben a szilágy-somlyói szőlészeti felügyelőhöz, aki szívesen ad minden érdemleges kérdésre felvilágosítást.

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét** Huszthy Zoltán fényképésznek lapunkban foglalt hirdetményére. A rk. gimnázium falán látható igazán szép kiviteli fotográfiák a legszebben ajánlják a jó hírű fényképészt arra, hogy közönségünk méltó pártfogásban részesítse.

— **„Utmutatás a szőlőmívelésre“** cím alatt a földmívelésügyi m. kir. miniszter kiadásában egy füzet jelent meg, mely a szőlőmívelés mai helyzetében, különösen pedig az elpusztult szőlők felújítása körül tartalmaz nélkülözhetetlen tanácsokat és nyújt utbaigazítást mindazon esetekben, a melyek a betelepítésnél fölmerülhetnek. A füzet vaszkos, több ivnyi tartalommal bír, számos és kitűnő kiviteli ábrákkal díszítve, ára 50 kr. Lelekész és tanítók, a kik ez iránt levélben, vagy levelező lapon a földmívelésügyi m. kir. minisztérium szőlészeti osztályához (Budapest, földmívelésügyi minisztérium) fordulnak, a füzetet ingyen kapják meg. A gazdasági egyesület tagjai a füzetet az egyesületi könyvtárban bármikor megtekinthetik.

— **Nyersselyem-básztruha** 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelmé — Tussors és Shantung-Pongees, valamint fekete, fehér és színes H e n n e b e r g s e l y e m 45 krtól 14 frt 65 krig máterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek HENNEBERG G. selyemgyárak (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHBEN. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Zempléni Árpád**, kit olvasóink lapunkban megjelent több költeményeiből ismernek, „Kis emberek“ című elbeszéléseire hirdet előfizetést. A „Kis Emberek“ nyolcz, vagy kilencz íven — verses könyve formájában, papírján és betűivel — husvára fog megjelenni. Ára füze 50 kr., diszkötésben 1 frt 50 kr., postabérmentesen házhoz szállítva. Az előfizetési pénzek Valtér Ernő könyvnyomdájába Budapest, (VIII. Práter-utca 44. szám alá) küldendők.

— **„A szőlő helyes metszése“** cz. könyv második bővített kiadása mest hagyta el a sajtót. Irta: Maurer János ismert nevű szakiró és lapszerkesztő. Jellege: „Szőlő metszeni könnyű, de jól metszeni nehéz.“ Tartalma: Előszó, Bevezetés, Általános tudnivalók, A szőlőmetszés mestersége című részekon kívül ismertet tizenhatféle metszési módot, melyek a szöveg közé nyomtatott huszonnégy ábra által vannak érthetővé téve. A könyv kilencz nyomtatott ívre, 144 ol-

dalra terjed és ára csak egy forint = két korona. Szőlősgazdáinknak nélkülözhetlen segédeszköze, tanácsadója és kincses bányája ezen könyv. Ohajtandó volna, hogy minden szőlőbirtokos kezében legyen e hasznos vezérfonal, mielőtt szőlője metszéséhez fog. Az egy forint előleges kiküldése után bérmentesen küldi meg szerzője Maurer János (Kassa, Maurer-udvar.) — Ki öt példányt rendel, hatot kap.

— **Milkó Izidor** társadalmi irányú dolgozatainak egy részét „Uri emberek“ cím alatt elegáns kiállítású kötetben legközelebb kiadja. A könyv a következő tizenhat cikkelyt tartalmazza: 1. Uri emberek. 2. Comme il faut. 3. A becsület. 4. Pertu. 5. Lovagiasság. 6. Társalgás. 7. Szalon. 8. Szeretreméltóság. 9. Pletyka és morál. 10. A játékos. 11. A kártya. 12. Nőesség. 13. Vén leányok. 14. Antiszemita. 15. Az evés művészete. 16. Könyvvásárlás. A kötet folyó évi márczius végén jelenik meg, az ára egy forint s az előfizetési pénzek legkésőbb márczius 25-ig szerzőhöz Szabadkára küldendők.

— **Kyros.** Kyros élete egyik legszebb lapja a keleti történelemnek. Az erő, ész és ifjuság diadala. Kezdte a — gyermekkor — mesés és csodás, mint minden ókori hőse. A mellett sok rokonságot mutat a későbbi nagy emberek pályájával. Szegény sorsban született, atyja rabló volt, anyja kecskéket őrzött. Minden nagy birodalom alapító ilyen: Kháldeában Sargina, Lydiában Gyges, sok épen kitett gyermek: Romulus, Mózes. Kyros élete egy egész élet példája, felelem és meglehet. Egyszerű környezetben születik, igénytelenül, de erősen és bátran, mint a sas. Erőre kap, szárnya nő, magas utakon jár, hol más nem követheti. Szárnya a nap királyi fényében ragyog. S elérőtlenedve, elugrva meghal esendben, rejtett fészében. Szürke tolla halotti ruhája. Ime Kyros élete — 3000 év után ime újra Kyros élete, a Napoleon sorsában. Országokat hódított, egész világrészt vett meg. S midőn száz éves korában látni kívánta jó barátait, már mind halottak voltak. Fia ölette meg őket. Elhulltak mellőle, elpusztultak, mint a reménység, s ő árván, egyedül, szárnyszegtetten haldoklik kopár fészében, Babilonban, vagy szent Ilonán. De jön a legenda s égbe ragadja. E fényes felkesztő nagy élet történetét mondja el — többek közt — a Nagy Képes Világtörténet 16-ik füzeté. A munkát dugszázdag, remek kiviteli képek díszítik. Egy kötet ára 8 forint. (12 kötet lesz.) Részletfizetésre is kapható. Füzeteként is megjelen, minden szombaton egy füzet. Egy füzet ára 30 kr. kapható a kiadónál, Révai Testvérek Irod. Int. R. T. és minden hazai könyvkereskedésben.

Szerkesztői üzenet.

Ifj. Báthory József urnak. Piski Az egy forintot javára könyveltük. Az 1898-ik évről még hátralékban maradt egy forinttal.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

6396 — 1899. kig szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye törvényhatóságánál Szilágy-Somlyó székhelyi rendszerezésű levő törvényhatósági állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1888. VII. t.-cz. 138. §-a s annak végrehajtása ügyében 40,000.-1888 szám alatt kiadott miniszteri rendelet 303. §-ában megjelölt minősítésüket, katonai kötelezettségük teljesítését, eddigi alkalmaztatásukat, valamint munkaképes és egészséges voltukat igazoló okmányokkal felszerelt és kelően bélyegezett pályázati kérelmüket f. évi április hó 1-éig bezárólag hozzám adják be.

Ezen állás javadalmáa évi 600 frt és 250 frt fuvarátalány. A kinevezendő állatorvos a szilágy-somlyói és krasznai járások állategészségügyi szolgálatát lesz köteles ellátni. Zilah, 1899. márczius 11.

Dr. Kaizler György, alispán.

1 — 3

Eladó szőlővesszők.

I. *Sima zöld ótások, Solonis alanya ótva.*
Piros Bakator 66 darab.
Kadarka 8 „
Járdovány 31 „
Erdei 224 „
Korai vegyes fehér és piros csemege fajok 60 „
Ripáriába ótott vegyes bor és csemege fajok 26 „
Yorkmaderába ótott Erdei 200 „
Ára drbjának 8 kr. Összesen 615 darab.
II. Direkt termő York-maderia sima vessző ezre 8 forint.
Direkt termő York-madeira egy éves gyökerező vessző ezre 16 forint.
Európai sima szőlővesszők (Erdei, Olasz rizling, Piros bakator, Járdovány) ezre 5 forint.

Bölöni Sándornál,

Szilágy-Somlyón.

Arverési hirdetmény.

Vagyonbukott Grósz Dávid sz.-somlyói kereskedő csődválasztmányának határozata folytán alulírott által, mint törvényszéki kinevezett csőd-tömeggondnok által közhírré tétetik, hogy a csődtömeghez tartozó 947—987. tételszámok alatt 96 frt értékben összeirt házi butorok egy tömegben, — a 988—1379. tételszámok alatt összeirt bolti követelésekből még ki nem egyenlített 1584 frt 52 kr. követelés szintén egy tömegben 1899. évi április hó 19-ik napján d. e. 10 órakor ügyvédi irodámban, Rákóczy-utca 498. szám alatt, készpénzfizetés mellett, esetleg értéken alul is elfognak adadni a legtöbbet ígérőnek.

Sz.-Somlyó, 1899. márczius 7.

Lukátsffy Ödön,
csődtömeg gondnok.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS
és az
Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárában
készül és megrendelhető. 2—15

Szeplőket
és
májfoltokat,
valamint az összes
bőrtisztítatlan-
ságokat
biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szín-
ben 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta 60 kr.
FIGYELMEZTETÉS.
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényi-
leg beiktatott védjeggyel el vannak látva
és kéri a t. közönség csakis DIENES-féle
eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfo-
gadni

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.
Jótállás mellett, míg a készlet tart, hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállítás kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvásárlás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénz-megtakarító.

Darabja 3 forint.
A penge csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.
Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR
főbizománysnál

BUDAPEST, V. ker. Kalmán-utca 17.
Gyűjtőknek 5 drb. után egy ingyen küldetik.

22—26

1896. Első díjjal kitüntetve 1896.

HUSZTY ZOLTÁN és FIVÉRE

fényképészeti üvegterme

Szilágy-Somlyón, a Jolbej Kristóf telkén.

Elvállalnak bármely fényképészeti munkát, ugymint: családi, testületi s egyéb csoport, — épület levételeket, régi képek másolatát stb., a legkisebb alaktól egész élet-nagyságig tiszta, természetihű kivitelben.

Legközelebb felvételek eszközöltetnek:

márczius hó 19. és 20-ik napjain, azaz vasárnap és hétfőn, borus vagy esős időben is a legjobb sikerrel! 1—

A műterem fűtve van!

Kitüntetve szakkiállításon!

Az ANGYALDOMBI szőlőültetvénytelep Zombán (Tolnamegye.)

elad még azonnali szállításra

ca 150 ezer kifogástalanul összeforrt gyökeres fásoltványt, u. m. bakator, Balatoni zöld fehér, fehér burgundi, Foll blanch, Furmint, Hárslevelű, Kövi-dinka, Járdovány, Mézes fehér, Mustos fehér, Olasz rizling, Bakator szőlő, Szerémi zöld, vörös veltelin, alle bousch, Carbenet, Cichaut, Berheller, Kadarka, kék francos, nagy burgundi, Oporto, Chasl blanc, Chasl rouge, Chasl Napoleon, Chasl negropon, Chas fontembi d'or, Kecskescs, stb. fajokban, Riparia portal, Rup. monticol, Genney conder, Arramon, Rup. Solonis alanyokon **ezre 125—150 frtig.**

150,000	sima	zöld ojtvány	portalison	—	75—85	frtig.
60,000	"	"	"	Rup. monticol	85—95	"
25,000	"	"	"	"	85—95	"

Fenti fajokkal beoltva és fajtisztán külön-külön, nem vegyesen, mint mások ajánlják.

Több százezer fajtiszta amerikai sima és gyökeres vessző, u. m.:

	sima		gyökeres		
	I.	II.	I.	II.	
Riparia portal	8,	2,50,	18,	10,	
" gloir de Montp.	10,	5,	20,	12,	
Rup. monticol	12 ¹ / ₂ ,	7,	27,	15,	Fajtiszta gyökeres
" gamey cond.	12,	6,	28,	16,	Rupestris hybridek
" arramon	12,	6,	28,	16,	18 fajban száza 3 frt.
V. Solonis	10,	6,	27,	15,	

Európai gyökeres vesszők ca. 600,000 darab homoki vagy szénké-neg alá való ültetéshez, u. m.: gyökeres kadarka ezre 5 frt, Oporto, Chasl bl., Precoc Mellinger, madl. angev. 10 frt, Olasz rizling, mézes fehér, Ezerjő, mustos fehér, tramin, rajnai rizling, nagyburgundi. Alic bousch ezre 12 frt, számtalan Chasselas és muskotály faj száza 2—5 frtig, ezre 15—30 frtig.

Európai sima vesszők ojtás és ültetéshez, fehér, vörös, bor cseme-gék, Chasl. és muskotály fajok 750 fajban legutányosabban.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen.

Bő kiadású árjegyzék, mely 150 oldalra terjed, hol a szénkéneggeli eljárás, az amerikai vesszők talajigénye stb. le van írva, továbbá az egyes fajok metszési módja, érési ideje, gyümölcsének színe, továbbá 65 faj legszebb gyümölcsű szőlő jól sikerült ábrája is be van mutatva, 35 krnak beküldése után ingyen.

Az összes vesszők fajtisztaságáért garancia vállalatik.

Megrendelések 1/2 előleggel a telephelyiség címén kéretnek, vagy a tulajdonos

Willinger Márton nevére Zomba (Tolnamegye.)

Veterin-diätikus szer lovak és szarvas-marhak, juhok számára 45 év óta használatban a legtöbb istállóban, étvágytalanság, rosz emésztés esetei-nél, a tejszaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz 35 kr. Valódi minőségben csakis a fenti védjeggyel kapható minden gyógy-szertárban és drogistáknál.

Főraktár:

Kwizda János Ferencznél,

cs és kir. osztr. magy., román ki-rályi és bolgár fejedelmi udv. szál-lító. Kerületi gyógyszerész Korneu-burgban, Bécs mellett.

KLEIN VILMOS

magkereskedése és erfurti kertészete Szatmár.

Az ezredéves kiállításon elismerő oklevéllel kitüntetve.

A közlő vetési idény alkalmából felhívom a nagyérdemű gazdakö-zönség b. figyelmét különösen tisztított és államilag ólomzáralt e vidéki és erdélyi

LÓHERE ÉS LUCZERNAMAG

quedlinburgi termelő ólomzárával lezárt különböző répamag, továbbá ta-vaszbuza, tavaszárpa, búkköny, komócsin, angol perje stb. gazdasági, ugyszinte saját termésű kitünő konyha kerti és virágmagvakra, valamint 20,000 darabból álló róza és faiskolámra (ojtőszemek néh. Bereczky Máthé-tól lettek általam hozatva.)

Kertészeti képes árjegyzékemet kívánatra azonnal küldöm.

Teljes tisztelettel:

Klein Vilmos,
magkereskedő

3—3

A Zalathnai kénkovand ipar r.-t.

Brassói kénsav és műtrágyagyára

ajánlja legjobb minőségű mindenemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe,

melyekből állandó raktárt tart

SZISZEK SÁNDOR,
Szilágy-Somlyón.

3—4

Meghívás

A „Krasznamegyei takarékpénztár-egyesületnek“

Szilágy-Somlyón,

1899. márczius 19 én délelőtt 10 órakor, saját üzlethelyiségében tartandó

XXX. évi rendes közgyűlésére.

Tanácskozási tárgyak.

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1898. üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadások és mérleg meg-vizsgálásáról és ennek kapcsán az igazgatóság erre vonatkozó javaslata.
3. A mérleg, nyereség és veszteség-számla felterjesztése és a nye-remény felosztása, az igazgatóság és a felügyelő bizottságnak a felment-vény megadása.
4. Igazgatósági indítvány az intézet tisztviselőinek a „Magán-tiszt-viselők országos nyugdíjintézetébe“ leendő belépés iránt.
- 5) Az 1899. évi költségvetés megállapítása.

Kivonat az alapszabályok 61. §-ból
Hogy valaki a közgyűlésen akár személyesen, akár megbízottja által részt ve-hessen és szavazhasson, szükséges, hogy a részvénye a közgyűlés előtt legalább 90 nap-pal nevére átírva legyen és az a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságnál letétessék. A részvények átvételéről az igazgatóság elismervényt ad s a részvényeket a közgyűlés után ezen elismervény visszaszolgáltatása ellenében kiadja a betevőnek.
Megjegyeztetik, hogy a részvények más hazai pénzintézetnél, vagy kir. közjeg-yzónél is lehetők ugyan, azonban az ezt igazoló elismervény szintén 3 nappal a köz-gyűlés előtt az igazgatóságnál letesendő.

2—2

A KRASZNAMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR-EGYESÜLET
IGAZGATÓSÁGA